

Prof. JEFFREY D. SACHS

Uç yoksulluğa karşı dünya vatandaşları

Gönüllü örgütlerin Milenyum Kalkınma Hedeflerini bireysel harekete dönüştürmek için büyük bir çaba harcama zamanı geldi. Politikacıları beklemek zorunda değiliz. Çok kısa bir zamanda; hastalık, açlık ve yoksulluğa karşı mücadele eden gönüllüler ordusu oluşacaktır, o zaman politikacılar onları takip edecektir

Yirmi yıl önce Uluslararası Rotary Kulübü liderliğinde gönüllü bir örgüte mensup, yaklaşık 200 ülkeden 1,2 milyon dolayında sıradan insan, bazı hastalıklara karşı saldırı kararı aldı ve harekete geçti. 1980'lerin ortalarında, aşının yaygın olduğu zengin ülkelerde gerçek bir giderme yapılmış olmasına rağmen, dünya çapında yılda 300 binin üzerinde çocuk felci vakası görülüyordu. Rotary zayıf ya da halk sağlığı sistemleri olmayan bölgelerdeki yoksullara aşı ulaştırma işini üstlendi. Rotaryanlar sadece çocuk felci vakalarını azaltmayı değil, hastalığı tamamen ortadan kaldırmayı hedefliyorlardı. Bu amaca şimdilerde ulaşılmak üzere.

Rotaryanlar politikacıların çocuk felcine karşı harekete geçmelerini beklemeyip kendileri öncü oldular. Birkaç yıl sonra Dünya Sağlık Örgütü ve daha sonra diğer uluslararası ajanslar ve bağışçı ülkeler, şimdi Rotary'nin vizyonunu destekleyen, bir resmi ve özel örgütler koalisyonu kurarak amaca katıldılar. 2006 yılı itibariyle çocuk felci vakaları yılda 3 binin altına çekilerek önü ciddi bir şekilde kesildi.

Hastalığın tam olarak kökü kazınmak üzere fakat hâlâ bulaşıcılığını koruyor. Yakın zamanlarda bazı küçük salgınlar bir ya da birkaç ülkeyi biraz uğraştırdı. Kuzey Nijerya'da olduğu gibi bazı vakalarda aşıya gösterilen sosyal direnç nüfusun yeterli biçimde korunmasının önünü tıkadı. Hindistan, Pakistan ve Afganistan'da çocuk felci taşınımı inatla devam ediyor. Bazı ülkelerde hastalık, çocuk felcinin tam olarak yok edilemediği bölgelerden gelen yolcular aracılığıyla tekrar ortaya çıktı. Ve ender vakalarda aşı, enfeksiyona neden olarak, kendisi hastalığı getiriyor.

Bununla birlikte gecikmiş vakaların önünün alınması konusunda yaşanan zorluklara rağmen çocuk felcine karşı kaydedilen ilerleme tarihe geçti. Çok önemli bir şekilde Rotary'nin çocuk felcine karşı liderlik etmesi bize aşırı yoksulluk, açlık ve hastalıklarla mücadele etme konusunda çok genel bir ders veriyor. Dünyayı değiştirmek için politikacılar öncülük etmeseler bile, bireysel topluluklar ve gönüllü örgütler için bu hâlâ mümkündür. Anahtar, pratik ve güçlü bir teknoloji ile cesur bir fikre tutunmak ve sonra fikir ve teknolojiyi kitlesel halk hareketine dönüştürmektedir.

Bu benzer dersler Milenyum Kalkınma Hedefleri'nin (2000 yılında dünya ülkelerinin kabul ettiği yoksulluk, açlık ve hastalıklarla mücadele hedefleri) kapsamına alınabilir. Bunlar cesur fakat başarılması mümkün olan hedeflerdir. Örneğin 1990'larda kronik olarak eksik beslenen nüfus oranını 2015 yılı itibariyle düşürmek ya da çocuk ölüm oranını dörtte bire indirmek gibi istekler var. Bunlara ek olarak bu hedeflerin odağında doğum sırasındaki anne ölümleri, temiz içme suyuna ulaşım eksikliği ve sıtma, tüberküloz ve AIDS gibi ölümcül hastalıklar var.

Çocuk felcinde olduğu gibi açlık, hastalık ve temiz içme suyuna ulaşım eksikliği ile mücadele ve alınan sağlık önlemleri pratik ve güçlü teknolojiler kullanılarak daha ileri götürülebilir. Gerçekten bu teknolojiler o kadar güçlüdürler ki yoksul ailelere yoksulluktan kurtulma ve bir daha yakalanmama fırsatı verebilir.

Afrika'daki açlığı ele alalım. Afrikalı çiftçilerin çoğu küçük arazileri işliyorlar, para kazanmak ya da gelir sağlamak bir yana ailelerine yetecek kadar bile ürün yetiştiremiyorlar. Sorunun kaynağı Afrikalı çiftçilerin, ürünlerinden elde ettikleri yiyecek ve geliri, ikiye hatta üçe katlayacak, yüksek verimli tohumlar, gübreler ve küçük sulama sistemleri gibi temel modern girdilere ulaşamayacak kadar yoksul olmalarıdır.

Bu yüzden çözüm, bir çocuk felci aşısından daha karmaşık değildir. Eğer Uluslararası Rotary Kulübü gibi örgütler Afrikalı çiftçilere 50 kilogramlık uygun gübre ve 10 kilogramlık geliştirilmiş tohum yardımında bulunsalar tarım ürünlerindeki artış aşırı açlığın sıkıntılarını hafifletmeye yetebilir ve çiftçi ailelerin biraz gelir elde etmeye başlamalarını sağlayabilir.

Bunun gibi pratik yaklaşımlar aşırı yoksulluğun birçok kilit sorununu çözebilir. Bir düşünün; sıtma hastalığı ve sebep olduğu ölümler yataklar için sivrisinek ağları ve sıtma ilaçları kullanımıyla hızlı bir şekilde azaltılabilirdi. Bir sivrisinek ağının maliyeti beş yıldır beş dolardan fazla değil ve bir ağ iki çocuğu barındırabilir. Böylece yılda sadece yarım dolara her bir çocuk sıtmadan korunabilirdi. Buna ek olarak eğer sivrisinek ağına rağmen bir çocuğa hastalık bulaşırsa sıtmayı tedavi etmek için 1 dolarlık bir medikal işlem. Bununla birlikte sivrisinek ağları ve sıtma ilaçları, ihtiyacı olan kişilere ulaşmıyor çünkü bu kişiler çok yoksul.

İyi ki Amerikan Kızılhaçı gibi örgütler var ve Rotary modelini örnek alarak özel bağışlar ve özel gönüllüler

Çocuk **felcinin** kökü henüz tam olarak **kazınamadı.** Gene de gönüllü **insanların** desteğiyle, 2006 yılı itibariyle çocuk felci **vakaları** yılda Üç binin altına **çekilerek** önü ciddi bir şekilde **kesildi.**

aracılığı ile politik liderlerimizin bıraktıkları açığı dolduruyorlar. Kızılhaç diğer örgütlerle ortaklık içinde Afrika'yı bir uçtan öbür uca tarıyor ve yoksul ailelere bedava sivrisinek ağı dağıtıyorlar, aynı Rotary'nin çocuk felci aşısı dağıtması gibi.

Gönüllü örgütlerin Milenyum Kalkınma Hedeflerini bireysel harekete dönüştürmek için büyük bir çaba harcama zamanı geldi. Politikacıları beklemek zorunda değiliz. Kısa bir zaman aralığında tüm dünya vatandaşları; hastalık, açlık ve yoksulluğa karşı mücadeleye şiddetle akın edebilirler. O zaman politikacılar onları takip edecektir.

Anahtar; pratik bir şekilde, cesur ve en önemlisi zamanlarını ve paralarını yüksek verimli tohumlar, gübreler, ilaçlar, sivrisinek ağları, içecekler ve okul ve hastane yapımında kullanılan malzemeler gibi pratik yardımlara harcamaya gönüllü olmaktan mutluluk duyacak insanların sözleridir.

Copyright: PROJECT SYNDICATE
www.project-syndicate.org
Çeviren: Mehmet Erdem Fidangül